

Тоштак

● 21 (2285)

● 1991 ЙИЛ 12 МАРТ

● СЕШАНБА

● БАҲОСИ 10 ТИЙИН

Кун тартибида— ёшлар тарбияси

Яқинда Сирдарё туман фирқа кўмитасининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум кун тартибига балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш, уларни тарбиялаш, жиноятчиликнинг олдини олиш масалалари қўйилди.

Сирдарё шаҳар ва туманида ўтган йили балоғатга етмаганлар томонидан 31 та жиноят содир этилди. 1989 йилда бу рақам 17 та эди. Таҳлил оғир жиноятлар ўсганлигини кўрсатади. Усмирлар ўртасидаги жиноятчиликни ўрганиш ва кузатиш натижасида маълум бўлдики, бола тарбияси ўз ҳолига ташлаб қўйилган оилаларда аҳвол ташвишли.

1972 йилда туғилган А. Шаропов ўтган йил мобайнида 7 марта жиноятга қўл урган. Турдиали Шаропов ўғлини қаерда юришини билмайди, 10-15 кунда уйга бир келишини айтиб, мабодо жиноят қилса қамашларига рози эканлигини билдирган.

Ўтган йилнинг август ойида Сирдарё халқ суди томонидан судланган Акмал Шароповга чиқарилган ҳукм ижроси унинг ёшлиги ҳисобга олиниб, бир йилга кечиктирилди. Шунга қарамай 15 ноябрь куни ўғирлик қилади.

1975 йилда туғилган М. 7 марта жиноятга қўл урган. Милиция ходимларига ота-онасининг ажрашганлиги оқибатида поччаси А. Соатов уни бу нопок ишга ундагани маълум бўлди. Бахт шаҳар 1-ўрта мактабнинг 4-синф ўқувчиси Ю. ни ўғирлик қилишга ичкиликка ружу қўйган, ҳеч қаерда ишламайдиган отаси мажбур қилгандир.

Энди 14 ёшга кирган Ш. Бахт шаҳрида яшовчи Қодировнинг «Минск» белгили мотоциклини ўғирлади. Лекин ёшлиги ҳисобга олиниб, унга нисбатан жиноий иш қўзғатилмади.

Усмирлар орасида гиёҳвандлик тобора кўпайиб бораётган бир пайтда Охунбобоев номи жамоа хўжалиги ҳудудида истикомат қилувчи 71-интернат тарбиячиси Ҳамдам Бутунбоев хонадонидан 12 килограмм кўкнори боши топилиб, мусодара қилинди. Сирдарё тумани Ҳамид Олимжон номи 7-мактабнинг ўқитувчиси Н. Эшминов, «Ленинград» жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган 12-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ҳарбий таълим ўқитувчиси О. Пруцлар ИИБ хушёрхонасида меҳмон бўлишгани ҳам аниқландир.

Пленум қатнашчилари Сирдарё шаҳар ва туманида балоғатга етмаганлар орасида жиноятчилик суръати ташвишли эканлигини қайд қилишди. Бу ишда муаллимлар жамоалари, ота-оналар, комсомол ва милиция ходимлари бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишлари лозимлиги ўқтирилди.

Қодир МУҲАММАДЖОНОВ, ЎзССЖ ички ишлар вазирлиги матбуот маркази ходими.

СИРҒАЛИ тумани ички ишлар бўлими ходимлари юрт осойишталигини сақлаш борасида самарали ишлар қилишмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Пойтахт ички ишлар бошқармаси патрул-пост хизмати 3-рота, 1-взводи ходимлари топшириқ олишмоқда.

2. Туман ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосари милиция майори Оллоёр Эгамбердиев (ўнгдан биринчи) улар билан суҳбат ўтказмоқда.

3. Шошилиш хабар олинди.

Ҳабибулла ШОДИЕВ олган суратлар.

ЎЗИ АМАЛ ҚИЛГАН ҚОНУН

Ўзи машина рулида кетяпти-ю, хаёлида бошқа нарса. Негак кейинги пайтларда бу ерларда мол ўғирлиги бот-бот содир этилиб турган эди. Шу боисдан машина бошқариб бораётган бўлсада, ён-атрофига тез-тез, синчковлик билан разм соларди. Тун пардаси бутун борлиқ узра ёйилгач, теварак-атрофни кузатишнинг иложи бўлмай қолди.

— Эргашжон, рўлдалигингизни унутманг,— уни огоҳ этди шериги участка инспектори Эшқизил Турдикулов.— Яхшиси, атрофни мен кузатаман...

— Сиз нима дейсиз-у, менинг назаримда мол ўғирлари худди мана шу ерлардан ўтишади...

— Биласизми, ўғри ишни пухта қилади. «Мана мени ушла»,— деб йўл ёқалаб кетади, дейсизми?

— Энди, ҳаммаси ҳам пихини ёрган эмас.

Янгимиришкор-Аланг йўлида елдек учиб келаётган «УАЗ»ик Усмон Юсупов туманидаги Ғафур Фулом номи давлат наслчилик заводи марказий кўргони томонга бурилди. Шу пайт Эргашнинг кўзига қандайдир шарпа кўринди. У кўзларига нишонмади. Шу боис

чироқни ўша томонга йўналтирди.

— Ҳе, ҳе, эҳтиёт бўлинг, йўлдан чиқиб кетдик,— участка инспектори уни огоҳлантирди.

— Шундай қилмасак, ана қаранг,— у қочиб кетаётган бир неча кишига ишора қилди,— улар кўринмасди-да.

Уларнинг кетидан аввал машина билан, кейин пиёда кўришди. Шубҳали кишилар етаклаб бораётган кўчқорни қўйиб юбориб, ўзларини ариқ оша пахтазорга уришди. Улардан бирини Эргаш Ойматов ушлашга улгурган эди. Маълум бўлишича, ушланган киши вилоят аҳолига манший хизмат кўрсатиш бошқармасининг пахта теримида мадад бериш учун келган ходимларидан бири — Фарҳод Назаров экан.

Воқеа содир этилган жойга зудлик билан милиция терговчилари етиб келишди. Ф. Назаров қистовга олингач, ҳамтовоқлари исм-шарифларини маълум қилди. Ўғирланган кўчқор ўз эгаси — Ғ. Фулом номи давлат наслчилик заводи 2-фермасининг мудири Т. Насруллаевга қайтарилди, ўғирлар эса суд томонидан «ҳақлари»ни олишди.

Эргаш Ойматов иш фаолия-

ти даврида бир қатор жиноятларни очишда фаоллик кўрсатяпти. Лекин булар ҳақида унинг ўзи гапирганини хуш кўрмайди. Бунга камтарлиги сабаб бўлса керак. У. Юсупов туман ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари Аҳмаджон Латипов ҳамкасбига шундай таъриф берди:

— Эргаш Ойматов ўз касбини сидқидилдан севган, камтарин ва интизомли ходимларимиздан. Ҳар бир топшириқни виждонан бажаради. Масалан, деновлик Аҳмад Сафаровнинг 5 минг сўм пули ўғирланганда, шубҳа остига олинган киши изига тушиб, уни қисқа вақт ичида Сурхондарё вилоятининг Сарийосиё туманидан ушлаб келди. Уғри «Сарийосиё» совхозида яшовчи Низомқул Қурбонов бўлиб, ўмарган пулни яширмасданок ички ишлар бўлимига келтирилди.

Эргашнинг асли касби ҳайдовчилик. У махсус мактабда ўқимаган бўлсада, халқ осойишталиги йўлида хизмат қилишга бел боғлади. Шу ҳам тасодифан бўлган эмас. Совет Армияси хизматидан қайтган йигитни кўпдан кузатиб юрган ички ишлар ходими Наврўз Азизов

СИМ ОРҚАЛИ КЕНГАШ

Яқинда бўлиб ўтган сим орқали кенгаш мавзуси болаларнинг ёзги дам олиши билан боғлиқ муаммоларга бағишланди. Унда вазирлигимиз вакили ҳам иштирок этиб, кенгаш қатнашчилари диққатини айрим долзарб масалаларга қаратди.

Ўтган йили йўл қўйилган камчиликлар эътироф этилди. Чунотчи ёнғинга қарши хавфсизлик чораларини кўришда жиддий нуқсонлар мавжудлигига қарамасдан Бухоро, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Фарғона вилоятлари, Тошкент ва Нукус шаҳридаги қатор пионер лагерларига болалар қабул қилингани таъкидланди.

1990 йил жумҳуриятимизда 25.512 та ёнғин содир бўлган. Оқибатда 251 киши ҳалок бўлиб, 2.682 киши турли даражада тан жароҳати олган.

Шу билан бирга ДАН фаолияти ҳақида ҳам фикр билдирилди. Ўтган йили 17.892 та йўл-транспорт ҳодисаси юз бериб, уларда 3.166 кишининг ёстиғи қурди. Жабрдийдаларнинг катта бир қисмини болалар ташкил этади.

ЎзССЖ ИИВ бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ички хизмат полковниги Михаил Иванов сим орқали кенгаш қатнашчиларини ана шундай маълумотлар билан таништира экан, болаларимизнинг ёзги таътилини кўнгилли ўтказиш учун бор имкониятларни ишга солиш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Ўз мухбиримиз.

милицияга олиб келиб, шу ерда ишлашни таклиф этади. Шу бўлди-ю, Эргаш Ойматов Усмон Юсупов туман ички ишлар бўлимида хизмат қила бошлади. Шунга ҳам ўн йил бўлди. Бу муддат соҳа сирасорларини эгаллаш, касб маҳоратини ошириш учун етарли бўлди. Турли бўлимларда ишлаб, тажриба орттирди. Дастлаб навбатчилик қилди, кейин шофёр бўлиб хизмат қилди, айна пайтда эса йўл-патруль хизмати инспектори.

— Эл-юрт осойишталиги, ҳуқуқ-тартибот ҳимоячиси бўлиш шарафли,— дейди Э. Ойматов,— шунинг учун масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда хизмат қилишимиз лозим...

Бу шунчаки гап эмас. Улар юракдан чиққан, милиция сержанти Эргаш Наврўзович Ойматовнинг ўзи амал қилиб келаётган қонундир. Худди шунинг учун ҳам у қайси участкада бўлмасин, билдирилган ишонччи оқлашга мушарраф бўлаётир. Бу унинг ўз касбига бўлган ихлоси туфайлдир.

Ҳамид ПИРИМҚУЛОВ,
ССЖИ журналистлар уюшмасининг аъзоси.

УСТОЗНИНГ ИБРАТИ

Бахтли одам деганда ҳар кимнинг хаёлига турлича фикр келади. Кимдир бу сўзни эшитгач, кўз ўнгига егани олдида, емагани ортида бўлган бойваччаларни келтиради. Яна баъзилар эса мансаб курсиларида ястаниб ўтирувчиларни эслади. Кўпчилик эса сермашаққат меҳнати эвазига халқ эътиборини қозониб, обрў топганларни бахтли одам деб билади. Бундай кишилар одатда олижаноб бўлади. Бошқаларга кўрсатган мурувватини миннат қилмайди. Халққа тежкан нафидан қувонади.

Мана шундай бахтли кишилардан бири Ильич тумани ИИБ участка вакили, милиция майори Баҳром Бойчаевдир. У узоқ йиллардан бери халқ осойишталигини сақлаш борасида сидқидилдан хизмат қилиб келмоқда эди. Бугун эса у кишини дам олишга кузатди.

Баҳром ака билан кўп йиллар бирга ишлаб, яхши ва ёмон кунларни бошдан кечирганмиз. Ғам ва ташвишларни баҳам кўрдик. Шунинг учун ҳам у кишини қандай инсонлигини, нималарга қодир эканлигини яхши биламан.

Баҳром аканинг ёшлик

йиллари Булунгур туманидаги «Красногвардейск» қўрғонига ўтган. Дастлабки меҳнат фаолиятини эса 1958 йил боғдорчилик давлат хўжалигида механизаторликдан бошлади. Сўнгра тўрт йил Совет Армияси сафида хизмат қилди. Ватан олдидаги фарзандлик бурчини адо этиб, куч-қувватга тўлиб уйига қайтган бу йигит кўп ўтмай кўриқ чўлларни ўзлаштириш учун кўпчилик қатори туманимизга келган эди. Титов номли давлат хўжалигида шофёр бўлиб ишлаб юрганида ҳам эзгу мақсади — осойишталик посбони бўлишдек орзу унга тинчлик бермас эди.

Уша даврларда шу ҳудудда участка вакили бўлиб ишлаган марҳум Асад ака Холматов қадамидан ўт чақнай диган бу йигит билан бир неча бор суҳбатда бўлган, унинг синчков ва ҳалоллигини сезиб юрарди. Кунлардан бирида туман ички ишлар бўлими тарбияоти томонидан Баҳром Бойчаев милицияда ишлашга таклиф этилди. Шу сабаб бўлди-ю, унинг орзуйи ушалди. Б. Бойчаев дастлаб ишни йўл назорати инспекторлигидан бошлади. У ўзининг қатъиятлиги ва одамларнинг кўнглига йўл

топа билиши билан бошқа инспекторлардан ажралиб турарди. Шунинг учун ҳам туман ички ишлар бўлими бошлиғи қобилиятли милиционерни балоғатга етмаганлар иши бўйича инспекцияда ишлашга таклиф қилди. Махсус маълумотга эга бўлмаган Б. Бойчаев бу таклифга чўчибгина рози бўлди.

Янги лавозимда ишлаш бирмунча қийин кечди. У даставвал ишни нотинч оилалардан чиққан, милиция ҳисобида турувчи болалар ва ўсмирлар билан суҳбатлашишдан бошлади. Тинимсиз олиб борган меҳнатлари туфайли унинг участкаси ҳудудида ёшлар орасида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликлар анча камайди. Бу гапнинг исботини жумҳурият миқёсида энг яхши инспекторлар қаторида унинг номи ҳам қайд этилганлигидан билиб олса бўлади. У участка инспектори лавозимида ўтказилганида фақат оператив ҳолати оғир бўлган ҳудудларда иш олиб борди.

...1988 йил февраль ойининг совуқ кунлари эди. Баҳром ака ўзига бириктирилган Гагарин номли давлат хўжалиги кўчаларида хизматини ўтаб юрганида ярим тун эди. У бир чекка-

да одам шарпасини сезгандек бўлди. Яқинлашиб қараса, шубҳали киши кўздан ғойиб бўлиш пайида. Участка вакили у кимсани тўхтати ва шахсини аниқлаш мақсадида жамоат тартибини сақлаш таянч пунктига таклиф қилди. Ярим йўлга етганларида эса номаълум «хамроҳ» кўққисдан пичоқ билан ҳамла қила бошлади. Тиг зарбига Б. Бойчаев чап бера олмай йиқилди. Ерданга келганларга: «Зудлик билан милицияга хабар қилинлар!» — дея олди, холос. Бу вақтда жиноятчи кўздан ғойиб бўлган эди.

Ана шу жароҳат туфайли Баҳром аканинг соғлигига анча путур етди. Кўп қон йўқотган экан. Анча вақт касалхонада даволанишига тўғри келди. Аммо бу ҳам унинг иродасини бука олмади. Соғайиб чиққач, яна ишни давом эттирарди. Тез орада унга тан жароҳати етказган жиноятчи қўлга тушди. Маълум бўлишича, у муқаддам икки марта судланган бўлиб, шу кунги дўконга ўғирликка тушиш учун пайт пойлаб турганида участка инспекторига дуч келиб қолган экан. Баҳром аканинг хизмат фаолияти мана шундай серташвиш ўтди. У ҳар қандай вазиятда ҳам

ўзини йўқотмай аниқ ҳаракат қилиши билан, айниқса, ёш ходимларга ибрат бўла оларди. Шунинг учун ҳам ҳамкасблари бу кишини жуда қадрлайдилар. У 1-даражали мураббий сифатида 40 дан ортиқ ёш милиция ходимларини тарбиялади. Ильич тумани ИИБ ҳуқуқбузарлиқнинг олдини олиш бўлими бошлиғи, милиция капитани А. Алибеков, участка вакиллари, милиция катта лейтенанти И. Соатов, милиция капитани Ш. Ботиров каби ўз ишига садоқатли офицерлар ҳозирги кунда Баҳром ака Бойчаев изидан бориб, устозлари ишини давом эттирмоқдалар. Устознинг эса шогирдларидан кўнгли тўқ. Шунинг учун ҳам хотиржамгина пенсияга чиқди.

Уйқусиз тунлар, ҳаяжонли дақиқалар ва таҳликали тadbирларнинг барчаси орда қолди. Энди эса вақтни хотиржамликда, оиласи бағрида, фарзандлари ардоғида ўтказди. Истеъфодаги милиция майори Баҳром Бойчаевнинг кўксига порлаб турган «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизматлари учун» ҳамда «Бенуқсон хизматлари учун» медаллари унинг чорак асрлик хизмати-га берилган баҳодир.

Ф. МАЛИКОВ,
Ильич тумани ИИБ бошлиғининг ўринбосари.

2. НАФС БАНДАЛАРИ

Рўзномамизнинг аввалги сониди эълон қилинган «Навланинг учи топилди» номли мақолани эсласангиз керак, албатта. Ушанда Китоб туманида пайи қирқилган қалбаки ароқфурушлар фаолияти ҳақида ўқиб ҳайратдан лол қолган бўлсангиз ҳам ажаб эмас.

Зарбдор туманида яқинда улардан ҳам кучлироқ қаллоблар гуруҳи қўлга олинди. Қўйида сизларни уларнинг кирдикорлари билан таништирмоқчимиз.

Халқимизда «Менинг нафсим балодир, ёнган ўтга соладир» деган ҳикматли нақл бор.

Зарбдор посёлкасидаги Беруний кўчасида яшовчи Холбўта Мамарасулов, унинг Навой кўчасида истиқомат қилувчи отаси Шерқул Мамарасуловлар билан учрашганимизда беихтиёр ана шу нақлни эсга олди.

Дарров ҳиссиётга берилмай, улар томонидан содир этилган жиноят тўғрисида муфассал фикр юритганимиз маъқул бўлса керак.

Аввал Холбўта Мамарасулов ҳақида икки оғиз. У шу посёлкада 1957 йилда туғилган, айни вақтга қадар бир эмас, уч марта судланган, ҳеч қаерда ишламайди.

— Яширин равишда қалбаки ароқ тайёрланаётгани ҳақида хабар бизга бундан 6 ой олдин тушганди. — дейди Зарбдор тумани ИИБ БХСС катта оператив вакили, милиция капитани Ҳотам Ортиқов. — Ниҳоят, шу йил 19 февраль кунини ноқонуний ҳатти-ҳаракатларга нуқта қўйишга муваффақ бўлдик.

...Шу кунни қош қорайган маҳалда, аниқроғи кеч соат 7 дан 45 минут ўтганда милиция ходимлари Холбўтанинг отаси яшайдиган хонадонга — Навой кўчасидаги 20-уйга кириб боришди. Мезбонлар бу ташрифни мутлақо кутишмаганлиги учун саросимада қолишди. Меҳмонлар эса, хабари йўқ одам ароқ-вино заводининг филиали, деб ўйлайдиган хонадонда тинтув ўтказишни бошлаб юборишди. Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, бу ердан топилган нарсалар ҳар кимни ҳам ҳайратдан ёқа ушлатарди: сиғими 200 литрлик 9 та бочкада тўла спирт, 7 ярим минг шиша тайёр «Рус ароғи», 6 минг шиша Тошкент ва 19 минг шиша Арман минерал суви, ертўлада эса қўлбола ароқ тайёрлашда ишлатиладиган кўмир, 44 та клей, 7 минг дона «Рус ароғи» ёрлиқлари, мингдан ортиқ қоқоқ ва бошқа нарсалар бор экан.

Энди, ҳурматли рўзнома-севарлар. Холбўтанинг отаси билан яқинроқ танишиб олинг. Шерқул Мамарасулов 1930 йилда туғилган, муқаддам ЖМнинг 204-моддаси асосида судланган. Айни пайтда Зарбдор нефть базасига қарашли 15-автомобилларга ёқилғи қўйиш тармоғида оператор бўлиб ишлайди.

— Уғлимнинг бу ҳатти-ҳаракатларидан мутлақо беҳабарман. — дейди у ўзини ҳайратда қотгандек кўрса-

тишга ҳаракат қилиб. — Икки кун уйда бўлмаган эдим. Бу нарсалар ўша кунларда олиб келинган бўлса керак. Унинг гапига математик жадвални кечагина ёдлаб олган бошланғич синф ўқувчиси ҳам ишонмаса керак. Чунки юқорида номма-ном саналган ашёвий далиллар «КамАЗ» белгили бахайбат машинада 7 кун давомида 20 марта қатнаб ташиб кетилди. Наҳотки, шунча юкни Холбўта икки кун ичида отасининг уйига келтиришга улгурган бўлса?

«Спирт операцияси»нинг учинчи иштирокчиси Минавар Абдувоитов бўлиб чиқди. У 1957 йилда туғилган, шу посёлкадаги Ойбек кўчасида истиқомат қилади, 4 фарзанднинг отаси. Туман матлубот жамиятига қарашли «Зарбдор» ресторанида буфет мудир бўлиб ишлайди.

У емакхонага келган хўрандаларга сотаётган жами 304 шиша «Рус ароғи»ни Холбўта Мамарасуловдан олганлигига иқдор бўлди. Уни тинтиб кўрилганда эса худди ўша ароқдан 176 шиша топилди.

Агар Холбўта отасининг уйдан топилган маҳсулотларни ароққа айлантириб, гумаштаси Минавар Абдувоитов сингари савдо ходимлари ёрдамида пуллаб юборишга улгурганида борми, ёмғирдай ёғилган пул остида қоларди. Уша ароқлар давлат нархида сотилганида ҳам 650 минг сўм фойда кўраркан, чайқов нархида эса 1 миллион сўм!

Ўз-ўзидан равшанки, унинг

бу ҳатти-ҳаракатларида яна кимларнингдир қўли бор. Ҳозир тергов ҳаракатлари кетаяпти, ажаб эмас нафс бандаси чанқовини қондириб турган спирт булоғи тез орада аниқланса.

Иккинчидан, жумҳуриятимиздаги турли хил ичимликлар ишлаб чиқарувчи корхоналар шиша идишлар етишмаётгани учун танг аҳволда. Хонаки ароқ «заводи» бошлиғи Холбўта Мамарасулов эса минглаб шиша идишларни қаердан олаётти? Табиийки, савдо тармоқларидан. Кўплаб савдо идоралари бўш шишаларни қайтариб топшириш режасини бажаролмай жарима тўлашга

мажбур бўлмоқда. Жумладан, «Жиззахчўлқурилиш» бошқармасига қарашли ишчилар таъминоти бўлими ҳам бу борада оқсапти. Холбўта ва ана шу ташкилот орасида ҳам қандайдир боғлиқлик йўқмикан? Гумонларимизнинг нечоғлик ҳақиқатга яқинлигини вақт кўрсатади.

— Сизни бундай қалтис ишга қўл уришга нима мажбур этди? — сўради милиция капитани Ҳотам Ортиқов.

— Етишмовчилик...

— Яна бир савол: бундай шароитни яратишга қанча пул харжлагансиз?

— 200 минг сўм.

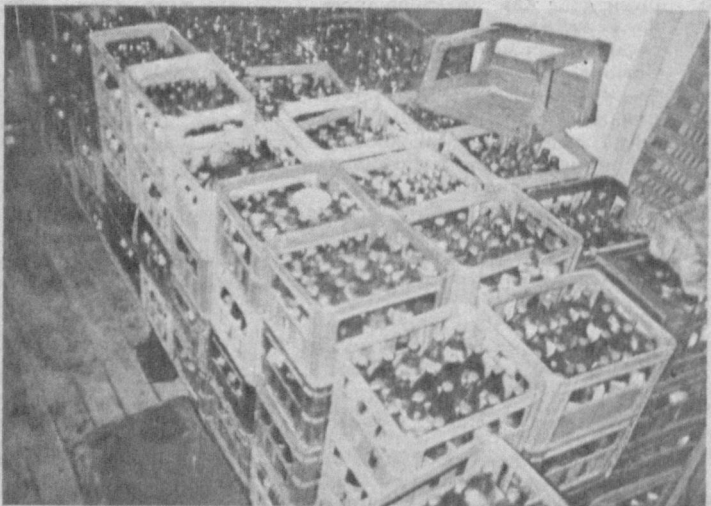
— 200 минг сўм? Шунча пул камми сизга?

— Албатта кам... нима бўларди...

Ниҳоят, савол-жавоблар тугади, уни ҳибсга олишди. Эгри қўлларга кишан солинди. Аввал ота ҳайрлашди, совуқ ва қисқа фурсатда. Кейин сингиллари, Ниҳоят оназор!.. Унинг кўзларидан оқаётган ёшлар докадек оқарган юзларини ювиб тушар, дағ-дағ титраётган қўллари фарзанди бўйнидан қаттиқ кучган, елкалари силкиниб-силкиниб тушар, унсиз фарёди эса қалбни ларзага соларди.

Энди кеч. Қўрқув ва ҳадик, афсус ва надомат, андуҳ ва изтироб энди бефойда...

Ғайрат ЖУРА,
Раҳмон АЛИ.

СУРАТЛАРДА: 1. Жиззах вилояти ИИБ БХСС бўлими катта оператив вакили милиция катта лейтенанти Саъдулло Давлатов ва Зарбдор тумани ИИБ БХСС катта оператив вакили милиция капитани Ҳотам Ортиқовлар ясама ароқни кўздан кечиришмоқда.

2. Омбордаги «тайёр маҳсулотлар».

3. Унинг «ижодкори» Х. Мамарасулов.

Ольга ЖУРАВЛЕВА олган сураатлар.

АЛДАГАНИ БОЛА ЯХШИ

ХУШЁРБЕК

ХИЗМАТДА

Ассалому алайкум, азизлар!

Намунча ит қувган соқовдек югурасан дейсизми? Бир воқеани сизларга тезроқ етказмоқчиман. Эшитиб ёқа ушламасангиз, мен кафил.

Тунов куни Пскент тумани йўлим туши қолди, денг. Ўзиёзм қўзга яқин йигитида, автобусда одамлар дарров таниб қолишди.

— Тўғриси айт. Хушёрбек, мелисани газитига ишга кирибсан, деб эшитдик. Нимага магазинлар бўм-бўш? Зовут-пабрикалар овольгидай ишлапти, маҳсулотлар қаёққа кетаяпти ўзи?

Бунақа саволларни аввал ҳам кўп эшитган, аммо жавоб беролмагандим. Бу гал ҳам гумроҳлигимдан лавла-

гидай қизариб, елка қисиб қўя қолдим. ИИБга келгач, ана шу саволни БХССда ишлайдиган акаларимга бердим. Улар:

— Юр, ўз кўзинг билан кўриб қўй, — дейишди.

Савдо дўконларини айландик. Чиндан ҳам пештахталар бўм-бўш эди. Лекин акаларим қилни қирқ ёрадиганлар хилдан экан. «Мурод Али» матлубот жамиятига қарашли «ЎзССЖ 50 йиллиги» савдо марказига бошлашди. Б. Ризқулов мудирлик қилаётган хўжалик моллари бўлимини текшириб қолишди. Улар текширишяпти-ю, менинг оғзим ланг очилиб қолган. «Украина» стабиллизатори ва автотрансформатор дейсизми, эмалли чойнак — қарасанг, аксингли кўрасан. «Урал» велосипеди... Хатто анқонинг уруғи бўлиб кетган, оёқни узатиб ётсанг, хузур қиладиган кароват-у, йўлакка тўшаса, ҳамма ёқни яшнатиб юборадиган гиламчаларни кўрдим. Ҳаммаси яшириб қўйилган экан.

Латифа Исроилова мудирлик қилаётган саноат моллари бўлимида эса, эҳ-ҳе, кўзларимга ишонмай қол-

дим. У ердаги нарсаларни ўша ерлик аёллар кўрса борми, чувиллаб юбориши турган гап эди. Вьетнамда ишлаб чиқарилган болалар кўйлаклари, ўзимизда тайёрланган бўлса ҳам чет элникидан қолишмайдиган куртқалар...

Ҳаммаси бўлиб 2 минг 132 сўм 63 тийинлик маҳсулот кимлар учундир «асраб» қўйилган экан.

Қизиқиб кетиб, шаҳар матлубот жамиятига қарашли дўконларга ҳам кириб-миз, денг. 10-саноат моллари магазини мудир М. Муҳиддинова 371 сўм 71 тийинлик, Қ. Ҳамроқулов эса ўзи хизмат қилаётган хўжалик моллари дўконига 206 сўмлик молларни валломати ҳам тополмайдиган усталлик билан беркитиб қўйишган экан. Аммо биз топиб олдик, қалай, қойилмасиз?

— Энди нима қиламиз? — деган саволимга БХССчи акаларим:

— Нима қилардик, савдо раҳбарларига маълум қила-миз, ҳойнаҳой, ўз қўл остидаги хизматчиларининг қилмишдан улар беҳабар бўлишса керак, — деб жавоб қилишди.

Бугун қўлим бўшроқ эди. натижасини сўраб кўрайчи деган фикр билан яна Пскент тумани ИИБга бордим. БХССчи акаларим негадир ҳафсаласи пир эди.

Бир даста қоғозни қўлимга тутқазишди. Булар Пскент шаҳар ва «Мурот Али» матлубот жамиятларида юқоридagi шахслар кирдиорларини муҳоама этишга бағишланган мажлисларнинг қарорлари экан. Буни қарангки, мазкур матлубот жамиятлари раҳбарлари алдагани бола яхши, қабилида иш тутишибди. 951 сўмлик молни яшириб қўйган Б. Ризқулов ҳайфсан, 2132 сўмлик молни яшириб қўйган Л. Исроилова ҳам ҳайфсан олибди. Шаҳардаги 10-дўкон мудир М. Муҳиддинова қаттиқ ҳайфсан, бошқалар эса огоҳлантириш билан «жазоланибди».

Қойил, савдо ходимлари оддий халқни, уларнинг раҳбарлари эса БХСС ходимларини лақиллатмоқчи бўлишибди.

Хушёрбекнинг котиби

А. ОТАЕВ,
милиция майори.

Муҳарририятимизга рўзномасаварлардан жуда кўп хатлар келмоқда. Улар фикр ва мулоҳазаларини билдириш билан бирга ўзларини қизиқтираётган саволларни ҳам берадилар. Қуйида айрим саволларга тайёрланган жавоблар билан танишингиз мумкин.

Бўлимимизнинг катта участка инспектори милиция майори Иброҳимжон Рустамов яқинда «Хизмат кўрсатган участка инспектори» қисоми билан тақдирланди. Айтилган, бундай унвонга эга бўлган ходимга қандай имтиёзлар берилади, ойлик маошига қўшимча ҳақ тўланадими?

А. ШОДИЕВ,
Тошкент шаҳар Октябрь тумани ИИБ бошлиғининг ўринбосари, милиция майори.

Бу нишон билан катта участка инспектори вазифасида қамада беш йилдан беш йиллаб келаётган, хизмат бурчини намунали бажариб, ўзига бириктирилган ҳудуд аҳолиси орасида обрў қозongan ходимлар тақдирланади. Ҳозир жумҳуриятимиз бўйича шундай унвонга эга бўлган 24 нафар ходим бор. Хизмат кўрсатган участка инспекторларига белгилаб қўйилганидан ташқари яна битта навбатдаги унвон берилиши мумкин. Яъни, мансаб унвонининг юқори поғонаси «милиция майори» бўлса, улар навбатдаги «милиция подполковниги» унвонини олиш ҳуқуқига эгалар. Бундан ташқари улар навбатдаги меҳнат таътилига чиқиш пайтида бир ойлик лавозимига тўланадиган пул ҳажмида моддий ёрдам оладилар. Имтиёзлар ҳақида батафсил билишни истаганлар ССЖИ ички ишлар вазирининг буйруғи билан танишиб чиқишлари мумкин.

Эргашбой ПИРИМҚУЛОВ,
ЎзССЖ ИИБ ҳуқуқбузарлик олдини олиш бошқармасининг бўлим бошлиғи, милиция подполковниги.

1991 йил 1 январдан бошлаб баъзи вилоятларда, лавозими ва унвонидан қатъий назар, милиция ходимларига 45 календарь куни ҳисобида меҳнат таътили берилиши ҳақида марказий рўномаларда ўқиган эдик. Айтилган, бизнинг милиция ходимлари ҳам бу ҳуқуқдан фойдалана оладиларми?

Наманган вилояти ИИБ ходимлари.

45 календарь куни ҳисобидagi меҳнат таътилидан фойдаланиш ҳуқуқи ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ва пойтахт вилояти ички ишлар бошқармаларидан ташқари жумҳуриятимизнинг барча ички ишлар идораларида жорий этилган.

Неъматжон УСМОНОВ,
ЎзССЖ ИИБ кадрлар бошқармаси ходими.

ПОРТ Ҳисоб: 0:0

Бир неча йиллик узоқ танаффусдан сўнг яна кучлилар сафига қайтган сезимли командамиз «Пахтакор» 10 март куни бошланган футбол бўйича 54-мамакат чемпионатида биринчи ўйинини Одессанинг «Черноморец» командаси билан ўтказди.

«Пахтакор» қандай ўйнар экан? Деярли барча ишқибозларнинг дилидаги савол шу эди. Ўйин пахтакорчиларнинг фаол ҳаракатлари билан бошланди. Улар рақиблар дарвозаси олдида бир неча марта хавфли вазиятларни вужудга келтиришди. Аммо майдонда ҳужумчилар меҳнатининг самараси сезилмади. Ҳакамнинг ўйин тугаганлигини билдирувчи хуштаги янграганда, таблода 0:0 ҳисоби ёзилган турарди.

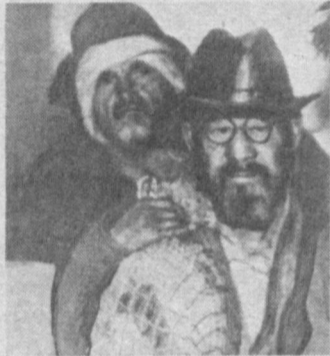
Афсуски, томошабинлар томонидан кўнгилни хира қиладиган ҳолатлар ҳам содир бўлди. Ҳар-ҳар жойда «ишқибозлар»нинг кўтариб турган жанжаллари ички ишлар ходимлари томонидан бартараф этилиб, тартиббузарлар ўйингоҳдан четлатилди.

Учрашув якунлангандан сўнг Собир Раҳимов туман ИИБ бошлиғи милиция майори Раҳман Туроповдан бу ҳақда сўраганимда, у шундай деди:

— Бизнинг вазифамиз ана шундай сохта мухлисларни тартибга қақаришдан иборат, токи улар ўйингоҳга дам олиш ва сезимли командасига мадад бериш учун келганларга халақит бермасинлар.

«Пахтакор» навбатдаги учрашувни 16-март куни ўз майдонига «Днепр» командаси билан ўтказди.

Э. САТТОРОВ,
«Постада» мухбири.

ДАЙДИХОНА

ҲАМОН

ТИРБАНД

Бу суратларга боқиб, ошхона ва чойхоналарда бировлардан ортиб қолган сарқитларни ўғри мушукдек эҳтиёткорлик билан еб юрадиган, эгнидаги кийимлари кир-чир бўлиб кетган шахсларни эсласангиз керак.

— Бундай кимсалар фақат текинтомоқлар эмас, балки милиция томонидан қидирилётган ашаддий жиноятчилар бўлиб ҳам чиқаяпти, — дейди Тошкент шаҳар ИИБ дайдилари қабул қилиш ва тақсимлаш пункти бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани Абдулҳаким Аминов. Кейин ўз фикрини исботлашга ҳаракат қилиб, қуйидаги мисолларни келтирди.

Лукьянов деган шахс 1951 йилда Рязань шаҳрида туғилган. Судланган, Уша шаҳарда А. исмли аёл билан қонунсиз турмуш қурган. Лекин аёлни уч яшар қизчаси уни ёқтирмади. Шу баҳона бўлиб, хотини уйда бўлмаган пайтда қизчани бўғиб ўлдирди ва жасадни шаҳар ташқарисида кўмади. Кейин эса иккинчи жиноятга қўл уради. Пул топиб қочиб ниятида одамларнинг уйига ўғирликка тушади. Режаси амалга ошгач, Тошкентга қараб йўл олади.

Киров тумани ИИБ ходимлари томонидан қўлга олинган

бу шахс дайдиҳонада текширувдан ўтказилди ва Рязань вилояти ИИБга юборилди.

Зеленин деган шахс эса 1949 йилда Новосибирск шаҳрида туғилган. Утган йили эса Тошкентдаги Фрунзе тумани ИИБ милиционерлари томонидан ушланди. Маълум бўлишича, у 1984 йилдан бери ўта хавфли жиноятчи сифатида қидирилаётган экан. Тошкентдан хабар олган Новосибирсклик ички ишлар ходимлари келиб, Зеленинни ўзлари билан олиб кетишди.

— Мана пунктимиз ҳамон дайдилар билан тирбанд, — дейди А. Аминов. — Эҳтимол, ҳозир бу ерда ўтирган бандилар орасида ҳам қидирувда юрган

жиноятчилар бордир, бу текширувлар давомида аниқланади.

Ҳа, А. Аминовнинг ташвишланганича бор. «Постада» рўзномасининг шу йил 8 январь сономасида «Жаноб 220» ёки иссиқ юрт дардидаги дайдилар ҳақида» сарлавҳали мақолада диққатга сазовор фикрлар ва таклифлар олға сурилган. Юқоридagi каби бетайинлардан қутилиш учун жумҳуриятимизда қандайдир қонуни қабул қилиниши керак ва курашни кучайтириш лозим. Бошқа йўл йўқ.

Шовқиддин САМИЕВ.

СУРАТЛАРДА: дайдиҳона «мижозлари» К. ЗОҲИДОВ олган суратлар.

ТАҲРИРСИЗ МАКТУБЛАР

«МИНГ ТАСАННО» ҲАМКАСБЛАРИНГИЗГА!

«Мен «Постада» рўзномасини мунтазам сотиб олиб ўқийман. Ундаги бирорта сўз ҳам беҳуда ёзилмайди. Ҳаммаси қизиқарли.

Милицияга изобий қарайман. Агар улар бўлишмаса, билмадим, ҳаётимиз қандай кечарди.

Аммо бошқа вилоят, шаҳарлардан хабарим йў-у, кўзонлик ички ишлар ходимлари виждонан ишлашни хоҳлашмаяпти. Чайқовчилар тарикда тарқаб кетишгани, йўлакларда юриш ҳам қийин бўляпти.

Мен чекмайман-у, олибсотарлар худди ўз уйидегидек эркинлик билан сигаретларни, памил чойларни, қўйинги, барча нарсани айтганига сотишяпти.

Уларингизга маълум, катта ёшдагиларнинг асосий пой-афзали — маҳси. Уни қалишсиз кийиб бўлмайди. Қалиш эса сифатига қараб 18-25 сўм-

дан сотилаяпти. Мен бир йилда еттига қалиш кияман. Бу кетишда менга ўхшаганлар қалишининг ўзига 130-140 сўмни қаердан супуриб оламиз?

Чорвадор гўшт, сут, тухумни, қолхозчи пахта, пиллани арзонгина етиштиряпти. Хуллас, ҳолол яшаётганлар ҳолол ишлашяпти. Хўш, қўзонлик миршабларчи? «Офарин», шун-

дай ҳамкасбларингизга!

Раззоқ РҶЗИЕВ,
Фрунзе тумани, «Сирдарё» совхози.

МУҲАРРИРИЯТДАН: баъзан «Постада» рўзномаси яхши чиқаяпти-ю, лекин милицияни танқид қилишга, ўз касбига нолайиқ ходимларни фож этишга ботинмаяпти, деган гапларни эшитиб қо-

ламиз. Биз шундай куюнча мухлисларимиз фикр-мулоҳазаларини қадрлаймиз. Ўринли, асосли танқид бўлса, рўзнома саҳифаларида ёритишдан қочмаймиз.

Юқоридagi мактубга қайтасак. Қўзонда чайқовчилар авж олиб кетаётганлиги ҳақида бизда бошқа хабарлар ҳам бор. Ўйлаймизки, қўзонлик осойишталик побонлари билдирилган эътирозни тўғри қабул қиладилар ва бу ҳақда бизга ўз мулоҳазаларини билдирадилар.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029, Тошкент, Лопатин кўчаси, 1.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан таъинланган. 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: Муҳаррир — 32-38-86,
муҳаррир ўринбосари — 39-77-23,
37-23, 46-56 (ички).

«ПОСТАДА» —
(«НА ПОСТУ») —
Орган коллегии МВД
УзССР